

STRUCTURELE ASTROLOGIE - III: Achtbaan van de zwarte lichten

Uit beide voorgaande artikelen kwam via wat ik 'de metafysica van het kind' heb genoemd een voor ieder kind geldende volgorde naar voren: Zwarte Maan > Priapus > Zwarte Zon. Uitzonderingen daarop waren het autistische kind, dat de Zwarte Maan niet wil of kan verlaten, en het ADHD-kind, dat te snel in de ZwarteZon-fase duikt. Ook werd duidelijk dat er normaliter een koppeling is tussen deze fase en de puberteit. Nadien, d.w.z. voor activering van de Diamant, verdwijnt de parallel met leeftijdfasen. Hoe sterk en wanneer deze fase zich manifesteert, is een zuiver individueel gegeven. De Diamant werkt sterker naarmate het bewustzijn intenser gekozen heeft voor het bewustzijn. Dit zowel als het tijdstip waarop is afhankelijk van de gehele radixconstellatie.

Tot nu toe zijn van de Zwarte Zon diens positieve kanten vooral uit de verf gekomen - een te florissant beeld dat om bijstelling roept. Niet zo vreemd overigens, want uitgangspunt daarbij was zijn reddende functie voor Priapus. Bezien wij hem van de andere zijde, van de kant van de Diamant die eenzelfde functie heeft voor hem, dan wordt dit beeld automatisch gezuiverd en daarmee een stuk reëler. Samengevat voeren de in het vorige artikel gecursiveerde sleutelwoorden de Zwarte Zon hoofdzakelijk op als principe van de onschuld, van de impulsen van een nog puur instinct (de 'edele wilde' van Rousseau) en van een nog onbevungen vermogen tot beweging: te mooi om waar te zijn! Weliswaar werden aan dit kinderlijk blanco verbonden gevaren af en toe geopperd, maar niet werd gezegd dat zij onverbreekbaar deel uitmaken van het door elk mens te doorlopen proces.

Zodra het effect van de Zwarte Zon wordt beschouwd door de ogen van de Diamant, ontstaat een heel ander verhaal. Daarop vooruitlopend kan de tegenstelling 'ZwarteZon<>Diamant' aldus worden verwoord: de Zwarte Zon schenkt ons het *vermogen ons bestaan te overstijgen* maar wij hebben de Diamant nodig om er daarna *bovendien* een eigen vorm aan te geven. Of meer concreet, de Zwarte Zon is de instinctieve impuls om de alleen op overlevingsdrift berustende en enkel een beschermd bestaan op kleine schaal garanderende aanpassingsmanoeuvre van Priapus te overstijgen. Leven is meer dan slechts overleven; het commando luidt dan ook: vooruit, de wereld in, en worden wat ik *meen* te zijn! Nog los van de noodzaak dit 'menen' te zuiveren van ficties, altijd min of meer een lijdensweg, confronteert de Zwarte Zon ons al vrij snel met een dilemma: is het in zicht komende grotere veld bedoeld om iets te bereiken of is het beleven ervan op zich voldoende? Of concreter: volstaat de beleving van vrijheid voor het bereiken van de bevrijding?

www.Zwarte.Zon.com

Vanuit de Diamant gezien wordt het beeld van de Zwarte Zon vooral ingekleurd door *willekeur, wanorde en waarschijnlijkheid*, drie begrippen die nogmaals benadrukken dat het bij dit zwarte licht altijd om een veelheid gaat. Energie is er in overvloed, maar in welke richting moet gestuurd worden? Grootse plannen te over maar welk ervan biedt de grootste kans

van slagen? Of moet er op verschillende kaarten tegelijk worden gewed? - met alle wanorde van dien. Zoals de Diamant het ziet, is de Zwarte Zon een mooi principe, zo'n fundamentele vorm van energie dat hij door iedereen kan worden geabsorbeerd, mits niet uit het oog wordt verloren dat hij juist daardoor altijd aanzet is tot entropie.

Het begrip 'entropie' stamt uit de thermodynamica, de leer van de warmtebeweging, en is daarin de maat voor de willekeur van de toestand waarin een gesloten systeem verkeert, alsmede voor de waarschijnlijkheid van die toestand. Volgens de tweede hoofdwet van deze leer zijn die toestanden het meest *waarschijnlijk* die het meest *willekeurig* zijn en daarmee het meest *wanordelijk*. Deze wet veronderstelt dat er een natuurlijke gang van kosmos naar chaos is, van orde naar wanorde, tenminste in gesloten systemen. Zij luidt: in een gesloten systeem kan de entropie alleen maar toenemen; met als uiteindelijk gevolg de warmtedood, de toestand die intreedt wanneer in het systeem door uitwisseling van warmte alle temperatuursverschillen zijn opgeheven. De ambiguïteit van de Zwarte Zon (zie vorig artikel) wordt zo opnieuw geïllustreerd. Hij representeert middels zijn vitale geestdrift zowel de uitwisseling van warmte als de onmogelijkheid voor het ontstaan van welk systeem dan ook. Het eerste als min of meer bewust streven, het tweede grotendeels onbewust want het bewustzijn daarvan zetelt in de Diamant.

Het onlangs verschenen boek *De terreur van de e-mail* van John Freeman, een Amerikaanse twintiger die zijn computer onlangs bij het vuilnis heeft gezet, omschrijft het bovenstaande aldus. Tijdens het mailen (Zwarte Zon), waar volgens Freeman in de Verenigde Staten zo'n 40% van de werkdag aan opgaat, hebben wij de illusie bezig te zijn met belangrijke gedachtewisseling. In werkelijkheid treedt meestal versnippering of verstrooiing op en onsamenvattend geleuter. "De aandachtscurve van iemand die twee keer per minuut een mail ziet binnenkomen, wordt in duizend stukjes geknipt. Zijn geest mist de diepere stroom (Diamant) waarin ideeën tot bloei komen en complexe gedachten kunnen ontstaan." Het langetermijndenken (Diamant), dat volgens de neuropsychologie pas na het twintigste levensjaar aanvangt, wordt onder die omstandigheden compleet overschaduwd door het kortetermijndenken (Zwarte Zon + Priapus).

Een en ander loopt parallel met de effecten van de Zwarte Zon en de Diamant op het sociale vlak. De eerste voelt verbondenheid met iedereen, een soort warmteuitwisseling, de laatste is zich ervan bewust dat hij met elk van hen op grond van zeldzaamheid verbonden is - eigenlijk een geordende aanpak maar van een absoluut universeel karakter, met als gevolg dat het eraan inherente systeem nooit een gesloten systeem kan worden. De sociale dimensie van de Zwarte Zon is uiterlijk: hij beschouwt de anderen als een groep van gelijken en het is precies die veelheid van contacten die doorgaans het uitkristalliseren van relaties verhindert. Voor de Diamant verschillen deze contacten van persoon tot persoon waardoor zij automatisch de allure van relaties krijgen. Op het niveau van de Diamant ligt

het bewustzijn dat *elk individu een afzonderlijk universum is*, zelfs degene die ogenschijnlijk door een doorsneelevens is opgeslokt. De aanwezigheid van dat bewustzijn vergroot *het respect voor de ander*, zelfs voor degene wiens doen en laten het tegensprekt, en is tegelijkertijd *een troost voor de eenzaamheid die inherent is aan het unieke* en de realisering daarvan. Een eenzaamheid die door allen gedeeld wordt, net als het vermogen tot onschuld dat het universum ons schonk via de Zwarte Zon. Maar waarom blijven deze zo menselijke karakteristieken van de Diamant dan zo lang uit het zicht?

Waarom zo laat?

In het vorige artikel zowel als hierboven zijn de sleutelwoorden voor de Diamant, of liever de sleutelzinnen, gecursiveerd. Dat het om hele zinnen gaat, want woorden schieten tekort, vloeit voort uit de innerlijke dynamiek die

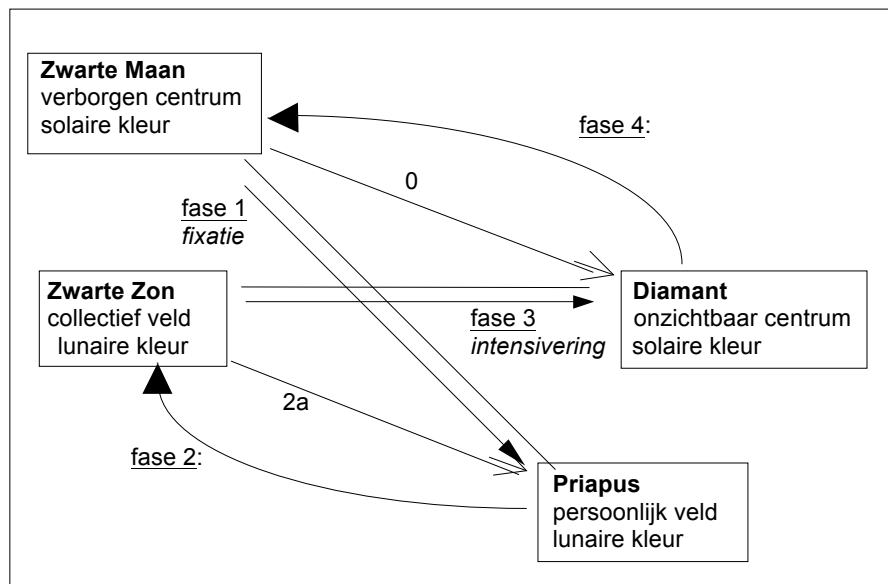

Fig. 1: de achtbaan van de zwarte lichten

de Diamant kenmerkt. In mechanistische termen is hij te vergelijken met een processor. Een onzichtbaar centrum waar informatie van een lager naar een hoger niveau kan worden geconverteerd, mits niet overbelast met spam of ruis waarvan juist de Zwarte Zon door zijn schijnbare universaliteit een maximum aanvoert. Anders benoemd: er vindt een intensivering plaats. Pas als de druiven van de belevenissen tot wijn van de persoonlijke beleving zijn geperst, kan in een volgend stadium uit deze wijn de cognac van de betekenis gedistilleerd worden. Een aanzienlijk tijdrovender proces dan dat van druiven naar wijn en bovendien moet op geheel eigen wijze al iets geproduceerd zijn, anders valt er niets te distilleren. Dat is een eerste antwoord op de gestelde vraag.

Helaas roept dit antwoord meteen een volgende vraag op: wie of wat kan die processor in godsnaam activeren? Daar komen slechts twee

astrologische factoren voor in aanmerking, de twee heersers van Steenbok waar de Diamant nog zo'n 7500 jaar zal verblijven: Zon en Zwarte Maan.*1 Als vertegenwoordiger van het ego, en van het daarmee samenhangende op het bestaan veroverde bewustzijn, kan de Zon direct worden geëlimineerd. Voor het invullen van de rol van onzichtbare activator blijft slechts de Zwarte Maan over. Daarmee is tegelijkertijd de symetrie tussen de vier polen van de zwarte assen een feit.

Fig. 1 laat dit zien: de Zwarte Maan heeft met de Diamant (stippellijn 0 in fase 4) een verbinding die soortgelijk is aan die tussen Priapus en de Zwarte Zon (stippellijn 2a in fase 2). Voor de koppeling tussen de Diamant en de Zwarte Maan geldt dezelfde argumentatie eerder gegeven voor Priapus en de Zwarte Zon. Als de Zwarte Maan actief is, is ook de Diamant operationeel maar zodra zij door de activiteit van Priapus passief wordt, wordt de Diamant dat ook. Deze vroege operationaliteit van de Diamant roept meteen een volgende complicatie op. Men kan bij een kind van onder de zes jaar nauwelijks spreken van een bewustzijn, laat staan van niveaus daarin. Dit houdt in dat de activering van de Diamant door de Zwarte Maan hooguit kan leiden tot een soort helderziend tasten naar wat de Diamant vertegenwoordigt.

Sinds Freud kijken wij daar niet meer vreemd van op; wij zijn eraan gewend geraakt de kiem van onze identiteit in die periode te plaatsen. Helaas komt alle informatie daarover uit de tweede hand: via familieleden uit de generatie die aan de onze voorafgaat of via foto's. Het is of Priapus de opening ernaartoe dichtdrukt terwijl hij stollenderwijs onze aanpassing aan het aardse leven grondvest.

De twee grote assen als achtbaan

Fig. 1 brengt de uit vier fasen bestaande achtbaan in beeld. Fase 1, fixatie, is de gang van de Zwarte Maan naar Priapus. De Zwarte Maan overweegt op Priapus zolang het kind nog niet in het nee-stadium verkeert en nog niet het woordje 'ik' met betrekking tot zichzelf uit. Daarna krijgt Priapus normaliter snel de overhand want er moet aanpassing aan de omgeving plaatsvinden omdat het kind er niet meer mee samenvalt; iets wat voor alle kinderen geldt. Deze accentverschuiving is een natuurlijk onderdeel van het proces op de grote Maan-as; er is dus geen enkele progressie voor nodig, de rest van de radixconstellatie en eventuele vroege progressies daarin brengen hooguit inkleuring en omraming aan. Fase 2 toont de automatische activering van de Zwarte Zon eens dat Priapus de actieve pool van de grote Maan-as is geworden. De daaraan tegengestelde beweging 2a geeft aan dat het opruimen van conditioneringen uit de jeugd jaren niet vanzelfsprekend leidt tot een voorgoed uitschakelen van de priapische rigiditeit. Er is vrijwel altijd gedurende kortere of langere tijd terugval ernaartoe.

In tegenstelling tot beide voorgaande fasen treedt fase 3, van de Zwarte Zon naar de Diamant, niet uit zichzelf in volle werking. Daarbij komt dat gezien de leeftijd waarop deze fase kan gaan spelen, er al genoeg

progressies uit de rest van de radixconstellatie zijn geweest om de gelijkheid voor allen van het proces op de grote Zon-as aanzienlijk in te perken. Kon imiteren nog van nut zijn in de fasen 1 en 2, in fase 3 is het nuttig effect van dit hulpmiddel sterk gereduceerd. Dit leidt ertoe dat de werking van deze as zich allereerst ondergronds voltrekt of, anders gesteld, eerder een innerlijk gegeven is.

Een volledig achterwege blijven van fase 3 is echter absoluut uitgesloten. Slechts onder utopische omstandigheden, en die zijn er nu eenmaal niet, zou deze fase overbodig zijn en ongeactiveerd kunnen blijven. Wil de verhouding tussen Zwarte Zon als actief en de Diamant als passief echter in haar tegendeel verkeren, zoals dit tussen de Zwarte Maan en Priapus geheel automatisch plaatsvindt op de grote Maan-as, dan dient er vanuit de Diamant een zichzelf intensiverende ordening te komen van de veelheid die de Zwarte Zon toevoert. De hiertoe noodzakelijke intensiteit wordt echter niet meegebracht door wat de mens tegenkomt en ondergaat, zij moet door hemzelf worden bewerkstelligd. De omslag naar de Diamant is derhalve de vrucht van een innerlijk proces dat voor iedereen anders is. Uit zijn persoonlijke ervaringen dient elkeen zelf de betekenis voor hem van die ervaringen te distilleren. Vandaar dat de Diamant te maken heeft met wat zeldzaam en kostbaar is, want verkregen door eigen kracht en inzet. In fase 4 treedt een met fase 2 vergelijkbaar mechanisme op, wederzijdse beïnvloeding tussen beide componenten ervan, Zwarte Maan en Diamant. In het vorige artikel werd dit verheldert met de zinsnede “De Diamant vertegenwoordigt *het niveau van bewustzijn dat hand in hand gaat met de uniciteit van de Zwarte Maan*, waardoor opnieuw over haar kerncapaciteit beschikt kan worden, maar nu zonder risico op weigering”.

Procesverschillen tussen de assen

Het zal duidelijk zijn dat het proces op de grote Maan-as zich nog grotendeels op psychologisch niveau voltrekt. Zij het in wat mindere mate vertoont ook de werking van de Zwarte Zon, puur als pool, nog enigszins dit kenmerk. De gehele werking op de grote Zon-as daarentegen onttrekt zich al bijna geheel aan dat niveau. Het accent verschuift van de altijd min of meer geïsoleerde *belevenis(sen)* naar de altijd min of meer gecentreerde *beleving*, voorwaarde om de betekenis van wat er plaatsvond te kunnen ontwaren. Zo ontstaat via twee tussenproducten de ervaring als eindproduct. Daarin speelt uiteraard het ouder worden een uiterst belangrijke rol, wat nogmaals duidelijk maakt waarom de werking van de Diamant zich pas op termijn kan vertonen. De leeftijd waarop Zwarte Maan, Priapus en Zwarte Zon geactiveerd worden, ligt binnen de periode waarin elk kind nog volledig gedwongen is binnen het stramien van ouders en familie te leven; en de effectiviteit van de Diamant vooronderstelt nu juist een onafhankelijk bestaan, zowel in psychologisch als in ideologisch en materieel opzicht.

Dat ligt ook duidelijk besloten in de tekens van de dierenriem die in het proces tussen Zwarte Zon en Diamant de grootste rol spelen, Kreeft en

Steenbok. De Zwarte Maan, door haar heerserschap gelieerd aan Steenbok, wordt al snel vervangen door Priapus, heerser van Kreeft, en de Zwarte Zon in Kreeft. Met andere woorden: Kreeft, het teken van afkomst, familie en ouders komt centraal te staan, los van hoe de verdere constellatie eruit ziet. Naarmate het proces op de grote Zon-as vordert, treedt met het klimmen der jaren de Steenboksfeer steeds meer op de voorgrond, dit ten koste van de Kreeftsfeer.

Dat deze laatste sfeer desondanks aan de basis van het proces op de grote Zon-as blijft, ligt daarin dat zij naast de afkomst ook de herinnering omvat, het verzamelde verleden. Ontbrak het vermogen tot herinneren, het hele proces van druiven via wijn naar cognac zou onmogelijk worden. Dit betekent geenszins dat het verleden op causale wijze de toekomst bepaalt, alleen maar dat het verleden het materiaal bevat en kan leveren waaruit de toekomst smeedbaar wordt.

Anders gesteld: op weg naar de Diamant dient het kinderlijke voorstellingsvermogen (Zwarte Zon in Kreeft) opnieuw te worden geactiveerd. Ontdaan van de ouderlijke conditioneringen waaronder het vanaf de geboorte spontaan oprees, dient het te worden heroverd. Alleen zo kan het in dienst worden gesteld van het verhelderen van alles wat verleden is. Dit door de noodzakelijkerwijs altijd te snel opgebouwde ratio verdrongen vermogen moet haar nu huwen. Alleen zo laten de eenduidig rationele interpretaties zich afpellen en kan de kern eronder (Diamant) zichtbaar worden. Het 'subjectieve' voorstellingsvermogen biedt de enig mogelijke invalshoek van waaruit het voordien zogenaamd objectieve van de ratio is te objectiveren, d.w.z. te ontdoen van zijn beperkingen. De ratio immers, bakermat van het objectieve, kan juist vanwege die objectiviteit het geheel nooit overzien. Daar is voorstellingsvermogen voor nodig, het vermogen dat verband en samenhang tussen de in de rationele dimensie losse feiten en objecten kan aanbrengen, en zo het globale toevoegt Of in de lijn van Pascal: het hart heeft zijn redenen waar de rede niets mee kan.

Een en ander illustreert ook op fraaie wijze dat de tekens Leeuw tot en met Steenbok met recht *existentiële* tekens kunnen worden genoemd. In de volgorde van de tekens verloopt de beweging van de Zwarte Zon naar de Diamant immers via Leeuw, Maagd, Weegschaal, Schorpioen en Boogschutter om in Steenbok te eindigen.*2 Allemaal aanwijzingen dat op de grote Zon-as de strijd om het bestaan, geestelijk zowel als fysiek, de psychologie van het individu naar de achtergrond dringt.

En dan nog het meest opvallende verschil: de grote Zon-as dekt, in tegenstelling tot de grote Maan-as, bij allen dezelfde tekens. Om die reden biedt het proces op deze as de mogelijkheid tot objectivering.

Authenticiteit en uniciteit

Wat eenmaal betekenis heeft, trekt die stukken verleden aan die er causaal of associatief mee overeenstemmen. Zo ontstaat een rode draad die niet zozeer objectief is maar *objectiverend*: het verleden wordt tot voorwerp van

objectieve beschouwing gemaakt zonder inmenging van het verstand. Populairder gezegd: er wordt een grotere lijn in het eigen leven ontwaard die de actualiteit van elk volgend moment relativeert en de waan van de dag buitenspel zet. Parallel daaraan krijgt men in het oog dat die grotere lijn een unieke samenstelling van ervaringen is die in elk mens weer anders is. Het is dus in feite een authenticiteit die door het leven geslepen is, als een diamant, en de opmaat daartoe is het samenvloeien van herinneringen. De schaalgrootte ervan is daarbij van geen enkel belang. Het is immers onmogelijk alles wat gepasseerd is betekenis te verlenen; niemand kent de omvang van zijn herinnering. Het gaat om het principe: ook in de praktijk zijn niet alle diamanten evenveel waard! Er zijn ruwe en je hebt er die meer geslepen zijn, mooier geslepen, vakkundiger geslepen. Het maakt allemaal niet uit. Diamant is een ruwe stof en de wijze van slijpen bepaalt hooguit de straling ervan.

Door die authenticiteit ontstaat (op de Diamant) in de mens het besef een universeel wezen te zijn, zoveel is duidelijk, maar wat doet een universeel wezen op die aarde met al haar beperkende vormen? Ondanks al het mooie en hoge dat de grote Zon-as suggereert, ondanks de universele klank van de daar heersende stemming, blijft wat men omschrijft als de 'paradox van de vrijheid' bestaan. Om vrij te zijn en toch richtingloosheid te voorkomen dient de mens zich een doel te stellen, moet hij zich dus verbinden - maar wat is in die situatie dan nog zijn vrijheid? Anderzijds: zonder doel wordt het vrijheid omwille van de vrijheid en kan er controle ontstaan of iedereen wel vrij genoeg is. Vervangt men in de laatste zin 'vrijheid' door 'tolerantie', dan verschijnt de gedaante waarin deze paradox zich momenteel manifesteert. Gelukkig snijden de ellipsen van de grote assen elkaar en leveren zo een snijlijn op, de knopen-as. Deze derde as is een kind van de eerste twee, maar wel een kind meer begaafd dan zijn ouders, aan wie het deze grotere begaving uiteraard te danken heeft. Het verhoogde bewustzijn dat op de achtbaan ontstaat, leidt namelijk direct tot een vastere greep op de pendelgang tussen beide knopen, zo kenmerkend voor deze as. Zoals zal blijken in SA-IV, voordien wordt deze heen-en-weerdienst doorgaans gekenmerkt door treuzelen op de zuiderknoop, het gemak, en rechtsomkeert maken in het zicht van de noorderknoop, de uitdaging.

NOTEN

1. De invoering van de Zwarte lichten in het astrologische stelsel noodzaakt tot een wijziging van de heersersschappen over de tekens. Saturnus en Uranus, traditioneel heersend over Steenbok en Waterman, verdwijnen om plaats te maken voor twee kosmische punten, Zwarte Maan (Steenbok) en Priapus (Waterman). Zon en Maan kunnen aan deze punten worden gekoppeld, waardoor Zon en Zwarte Maan de heersers van Steenbok en Leeuw worden, Maan en Priapus de heersers van Kreeft en Waterman. Daarmee wordt tegelijkertijd de noodzakelijke herziening van het op zijn minst onevenwichtige traditionele systeem een feit. Daarin heersten Zon en Maan over slechts één teken tegenover elk van de planeten over twee, een situatie die alle invalshoeken voor een sterktebepaling van lichten en planeten blokkeerde. De eliminatie van Saturnus en Uranus is zeker legitiem, want hun principes vorm (Saturnus) en energie (Uranus) zijn te universeel voor zo'n lage functie als heersers van tekens. Parallel hieraan kan worden verwezen naar de mythologie: Uranus en

Saturnus zijn voorouders van Jupiter en de andere planeten corresponderen met ofwel Jupiters generatiegenoten ofwel zijn kinderen.

2. Zie Handboek astrologie, George Bode, uitg. Servire, pag. 155 e.v.